

bb 89. a nemzetközi zenei versenyek hírei

t/ol/tm/m/cz

1963. október 18.

pénteken a késő esti órákban ért véget a hegedű-zongora szonátapárok nemzetközi zenei versenye. a versenyen 17 szonátakettős vett részt, közülük öt, két szovjet, két csehszlovák és egy magyar szonátapár jutott be a döntőbe. /mti/

bb 90. a pedagógusok szakszervezetének

tm vm

1963. október 18.

vezetősége a gorkij fasori székházban pénteken délután baráti találkozót rendezett a német demokratikus köztársaságból hazánkba érkezett pedagógusok részére. a találkozón részvevő mintegy 150 magyar és német ének-zene-szakos, valamint gyógypedagógus tanár hasznos tapasztalatcsere megbeszélést folytattak. /mti/

21.49/-n

- v é g e -

-48-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 19.

bb 1. öt év alatt hozzávetőleg egymilliárd forintot költöttek a balatonvidék fejlesztésére - már készülnek a jövő szezonra - épül a siófoki szállodasor - ezer személyes étterem - új strandok

vid gk vm ki

1963. október 19.

a balaton vidéke európai hírnevéhez méltóan sokat fejlődött az elmúlt öt évben. ez idő alatt hozzávetőleg egymilliárd forintot költöttek az üdülővidék fejlesztésére, korszerűsítésére. az üdülő- és kiránduló vendégek szembevethető változásokat csak a legutóbbi időkben tapasztalhattak, amikor felépültek az első látványosabb felszíni létesítmények. a fejlesztés, ha korábban nem is volt figyelmet keltő, már 4-5 évvel ezelőtt is nagy összegeket igényelt. olyan régi adósságokat kellett törleszteni, mint a közművesítési problémák megoldása, a legszükségesebb föld alatti munkák elvégzése. siófok, balatonfüred, balatonföldvár, tihany és a többi nagyobb nyaralóhely további fejlesztésének elengedhetetlen feltétele volt a szennyvízderítés, a csatornázás, az ivóvízellátás és más hasonló problémák megoldása. csupán az ivóvízellátás javítására több mint 50 kilométernyi vízvezeték fektettek földre az elmúlt években. az új csatornák hossza eléri a 20 kilométert, s csaknem ennyi új partvédművet építettek a balatonpart különböző szakaszain. ezenkívül hét benzinkut, két korszerű szervizállomás, 24 büfé, mintegy 150 üzlethelyiség és árusító bódé, 15 étterem és 25 ezer vendég befogadására alkalmas több strand épült az elmúlt időszakban. a balatonparti fejlesztés legszembetűnőbb színtestjei az új, korszerű hatemeletes szállodák, amelyek a legigényesebb turisták elismerését is kiváltották.

a nagyobb nyaralóhelyeken a szezon befejeztével máris nagyszabású munkák kezdődtek a következő idény előkészítésére. siófokon a hatemeletes balaton hotel szomszédságában már a nyári szezon elején megkezdték két hasonló méretű szálloda építését, s ezeknél a magasépítési munkákat többé-kevésbé már befejezték.

/folyt.köv./

-1-

/bb 1. öt év....1.folyt./vm

az új szállodasor vendégeinek ellátására síófokon ezer személyes éttermet építenek. a tó szélén folytatják a partvédművek építését, iszaptalanítják a medret és néhány helyen új strandot építenek. balatonakarattynál megkezdték az első balatoni lidóvonal kialakítását, s ezen a fővároshoz legközelebb eső helyen fejlesztik ki az új vikendközpontot.

a jelenlegi építkezések előfutárai annak a nagyszabású programnak, amelyet a regionális terv irányoz elő. a terv elkészítését több tudományi tudományos és közgazdasági vizsgálat előzte meg. a terv alapján a lehető legésszerűbb elképzelések szerint fejlesztik tovább az üdülővidéket: új üdülőnegyedeket, egyesített ifjúsági és uttörőtáborot, új, nagy campingeket, továbbá nyaraló-és vikendtelepeket építenek. körben a tó partján folytatják a parkosítást./mti/

- . -

bb 2. német-, orosz-, angol-nyelvű óvoda a csiliben

i áe/gk vm fm

1963. október 19.

a pesterszébeti vasas művelődési házban többszáz felnőtt és gyermek sajátítja el a különféle nyelveket. az idén a legfiatalabb korosztályt is bevonják az idegen nyelvek tanulásába. a művelődési házban, az év eleje óta német nyelvű óvoda működik, ahol 33 gyermekkel foglalkoznak. a 3-6 éves kicsinyek azóta már szókinccsel is rendelkeznek, és németnyelvű az alapvető óvodai társalgás. a sikeres kezdeményezést most tovább fejlesztik. novemberben orosz és angol nyelvű óvodás osztályokat is szerveznek./mti/

- . -

bb 3. az első magyar vico torriani-lemez

i ol/gg vm sr

1963. október 19.

vico torrianiak mindössze néhány héttel a magyarországi vendégszereplése után elkészült az első magyar hanglemez. a lemezen martins: ave maria no morro című szerzeménye spanyol szöveggel, astone-munro: „ ez svájcban van, „ táncdala, németül, weinziel-rieden: der liebestraum, als twist szerzeménye angol nyelven és nádas gábor-ifju kalmár tiber szerzeménye: nálam minden a régi maradt - slow szerepel. a kórus számot a magyar rádió és televízió énekkara énekli, a zenekari kíséretet a madison-együttes adja zsoldos imre vezetésével /mti/

- . -

-2-

Mag

bb 4. szocialista szerződés az iskolák és a filmszínházak között

i s/gk/m/fm

1963. október 19.

a fővárosi moziüzemi vállalat kezdeményezésére több budapesti kerületben szocialista szerződést kötöttek az iskolák és a filmszínházak. a szerződés értelmében a filmszínházak vetítőterméiket a különféle ünnepélyek, illetve iskolagyűlések alkalmából az általános és középiskolák rendelkezésére bocsátják. ugyanekkor rendszeresen ellátják az iskolákat az új filmeket ismertető propaganda-anyagokkal.

az iskolák tanulói negyedévenként egy vagy két alkalommal közösen megnézik a filmszínházak műsorán levő játék-filmeket. elsősorban azokat a magyar, illetve külföldi filmeket nézik meg, amelyek segíthetik őket a tanulásban. /mti/

- . -

bb 5. meghirdetik az ifjúsági klubok szemléjét

i di/hné/m/zs

1963 október 19.

budapesten több mint 150 ifjúsági klub várja a fiatalokat. a budapesti kisz-bizottság, a különböző állami és társadalmi szervekkel együtt, tervbe vette a meglévő klubok fejlesztését, sőt újabbak megnyitását és ennek jegyében még az idén meghirdetik a budapesti ifjúsági klubok szemléjét és színvonalversenyét. a mérce: ki kínál jobb, változatosabb programot a fiataloknak. a vetélkedés zárultával megrendezik a budapesti ifjúsági klubok első konferenciáját is. /mti/

- . -

bb 7. 200.000 fej karalábé hajduszoboszlóról

vid/j/m/ká

1963. október 19.

6.600 négyzetméter alapterületű üvegházat fűtenek hőforrásvizrel a hajduszoboszlói kossuth termelőszövetkezet központjában. egész esztendőben friss zöldségfélét, primőrarukot szállítanak innen a legnagyobb hidegben is, s így a kertészet évenként több mint egymillió forinttal növeli a gazdaság bevételét. a nyárvégi ültetés most érett be az üvegházakban. több mint 200.000 fej karalábét szállítanak el a közeli hetekben hajduszoboszlóról a hazai és külföldi piacokra. /mti/

- . -

-3-

Mag

bb 6. kentner Lajos és radu aldulescu fellépései

i ol/gk vm fm

1963. október 19.

a nemzetközi zenei versenyek befejeztével a zsűritagok közül kentner Lajos zongoraművész és radu aldulescu gordonkaművész hangversenyei gazdagítják a budapesti zenei hetek programját.

kentner Lajos október 21-én lép fel a filharmóniai társaság zenekarának hangversenyén, amikor Liszt: esz-dur zongoraversenyét és weiner: concertino zongorára és zenekarra című művét játssza. a hangversenyen koródy andrás vezényel: a zenekar műsorán szerepel még Haydn: katonaszimfónia és sztravinszkij: Le sacre du printemps című műve is. a művész október 23-án koncertet ad a zeneakadémián Liszt, Beethoven, Chopin, Bartók és Kodály műveiből. ezenkívül szólóestje lesz Szegeden is.

radu aldulescu október 26-án az országos filharmónia kamara-termében ad gordonkaestet; műsorán D. Havelois, Brahms, Schumann, Valentin Gheorghiu, Sztravinszkij és Hindemith művei szerepelnek.
/mti/

- . -

bb 8. déli tájainkon élvezik az „utószezont”, a vándormadarak

vid j vm ká

1963. október 19.

a késő őszi ellenére feltűnően sok vándormadár tartózkodik még az ország déli tájain, kiváltképpen Baranyában. az erdészek és a vadászok lépten-nyomon találkoznak olyan madarakkal, amelyeknek már régen dél-Európában vagy Afrikában volna a helyük. a mecsek környékén például egész fecskerajokat figyeltek meg, mégpedig nem vonuló, hanem vadászó rajokat. többfelé táplálékot kereső gólyákkal akadtak össze a szántóföldeken dolgozó emberek vagy az állatokat legeltető pásztorok. a mecseki hegyháton bibicék, szürkegémek és barázdabillegetők tanyáznak. a bibic hangját is hallatja, mintha nyár volna. ezek a madarak legkésőbb szeptember második felében el szokták hagyni hazánkat, tehát máris egy teljes hónapot késnek. a szakértők szerint a mostani kellemes „utószezont”, - a száraz, meleg vénasszonyok nyarát - élvezik az ittmaradt költözőmadarak. a veszteglés oka lehet az is, hogy számos madárfióka elmaradt a fejlődésben, mivel nyáron kevés táplálékhoz jutott. ezek most gyűjtenek erőt a hosszú vándorútra. a vadászok, erdészek valószínűnek tartják, hogy a madarak érzik: továbbra is jó idő lesz. /mti/

- . -

-4-

me

bb 9. ünnepi ülés a nemzetközi ensz-nap alkalmából

k vt/gg-lm zs

1963. október 19.

a magyar ensz társaság és a magyar jogász szövetség a nemzetközi ensz nap alkalmából a jogász szövetség szemere utcai székházában kedden este ünnepi ülést rendez. az ülésen dr. Réczai László egyetemi tanár, a magyar jogász szövetség elnöke tart előadást: „az ensz szerepe a békéért vívott harcban”, címmel. /mti/

- . -

bb 10. karácsonyi pecsenyecsirkék

vid j-lm ká

1963. október 19.

a szolnok melletti palotási állami gazdaság kacsatelepén az idén 110 000, átlag 2.2 kilogrammos, izletes husu szárnyast neveltek fel és értékesítettek. a kacsanevelés a téli időszakban szünetel, ezért az ólakat most átrendezték és a fűthető előnevelőkbe csirkéket telepítettek. a megyében elsőnek itt indult meg a téli csirkenevelés. a palotásiak bábolnáról kapott Lohmann-hibridcsirkéket tartanak, amelyek 10 hét alatt, tehát karácsonyra elérik a másfél kilogrammos súlyt. a tervek szerint az ünnepekre mintegy 6 500 csirkét adnak át a kereskedelemnek. /mti/

- . -

bb 11. a szocialista országok világítástechnikai szakembereinek tanácskozása az akadémián

i ms/tm-lm zs

1963. október 19.

a magyar tudományos akadémia világítástechnikai bizottsága vendégül látja a baráti államok világítástechnikai bizottságainak vezető szakembereit abból a célból, hogy zártkörű megbeszélésen vitassák meg a világítástechnikai együttműködés lehetőségeit, főleg a tervezés és a kivitelezés összehangolása céljából. a tanácskozásokat október 21-22-én tartják az akadémián. a megbeszélésen a Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Bulgária, Románia és Magyarország világítástechnikai bizottságának vezető szakértői vesznek részt. /mti/

- . -

8.47/a

- 5 -

me

bb 12. előadások az űrhajózásról, a világegyetemről - távcsöves bemutatók - új csillagvizsgáló nyílik miskolcon - október 21-26 között csillagászati hetet rendez a tit

i tf/gg szb fm

1963. október 19.

csillagászati hetet rendez október 21-től 26-ig a tudományos ismeretterjesztő társulat csillagászati szakosztálya, gazdag programot állítottak össze erre az időszakra, a kossuth klubban „a csillagászati megismerés utjai”, címmel filmvetítéssel kísért ismeretterjesztő előadás-sorozatot indítanak, a népszerű tájékoztatókat mindennap este 6 órakor rendezik, kiváló szakemberek közreműködésével.

az első előadást október 21-én szimán oszkár tartja a világ-mindenség szerkezetéről, majd a színes csillagvilág című tudományos filmet vetítik, a rádiócsillagászat fejlődését ismerteti dr. detre lászló előadása, dr. marx györgy arról tájékoztat, mit árul el a föld anyaga a világegyetem fejlődéséről, a meteorok vizsgálatának eredményeiről dr. kutin györgy számol be, dr. almár iván népszerű kérdéssről tartja előadását - címe: az űrhajózás szerepe a csillagászati megismerésben, ezt a világ első űrhajósairól készített film vetítése követi, az előadás-sorozat róka gedon, az elméleti megismerés utjai és tévutjai, -ról szóló beszámolójával ér véget.

a budapesti uránia csillagvizsgálóban távcsöves bemutatókat rendeznek október 21-26 között, a miskolci kilián-toronyház tizedik emeletén új csillagvizsgáló nyílik, az avatóünnepségen dr. detre lászló ismerteti a tudományos kutatások legújabb eredményeit. /mti/

..

bb 13. sátor a betegágy fölött

i kf/gg szb vg

1963. október 19.

a kórházakban igen sok betegnek, főleg a frissen operáltaknak, s a légzési zavarban szenvedőknek - különleges összetételű levegőre van szükségük, amit azonban még a különszobákban sem tudnak biztosítani.

a medicor művek budapesti orvosi műszergyáregységében olyan szerkezetet készítettek, amely lehetővé teszi bárhol a mesterséges klíma előállítását, a berendezés egy műanyagátor és egy adagoló, mérőműszer, a műanyagátor a betegágy fölé feszíthető s alatta a szükséges pára-, oxigén- és nedvességtartalmu levegő hozható létre, s tartható állandó szinten.

/folyt.köv./

8.55/a

- 6 -

10/

bb 13. /sátor a betegágy... 1. folyt./- szb

az orvosi műszergyár a mintapéldány alapján nemrégén látott hozzá az oxigén-sátor próbasorozatához, jövőre pedig megkezdí a tömeges előállítását. /mti/

..

bb 14. milyen térítés jár az áramátalakító berendezések területének használatáért - a nehézipari miniszter rendelete

i szf/tm szb vg

1963. október 19.

az országgyűlésen tavaly megalkotott villamosenergia-törvény első végrehajtási utasításaként megjelent a hivatalos lapban a nehézipari miniszter rendelete az áramátalakító és kapcsoló berendezések területének használati jogának szabályozásáról.

a villamosenergiát körülbelül 70 000 kilométer hosszú vezeték-hálózat viszi az erőművekből a fogyasztókhoz, a fogyasztók azonban - amint köztudomású - közvetlenül nem használhatják a nagy feszültségű hálózati áramot, előbb át kell azt alakítani, az átalakításra szolgáló, kis helyet foglaló berendezéseket, vasházikókat és egyéb építményeket városképi, vagy közlekedési okokból legtöbbször nem telepíthetik közterületre, ezért rendszerint telkek sarkára, vagy pincébe helyezik őket, ezeknek a területeknek igénybevételei eljárását szabályozza a használati jogról most közzétett rendelet, eddig teljes volt a jogbizonytalanság, hogy milyen módon lehet a területeket igénybevenni és milyen kártalanítást kell értük fizetni az ingatlan tulajdonosoknak, a multibani gyakorlat az ingyenes igénybevételel a lakásbérleti díjig számos formában alakult ki és nem nyugtatta meg a kisebb telektulajdonosokat.

a most kiadott rendelet abból indul ki, hogy a villamosmű üzemeltetőjének és az ingatlan tulajdonosnak a megállapodása dönt, elhelyezhető-e a transzformátor a telek sarkán, vagy pincéjében, ha megállapodás nem jön létre, és más elhelyezési lehetőség nincs, a helyi viszonyokat legjobban ismerő illetékes tanácsai szerv dönt a használat engedélyezéséről, a rendelet a használati-jog alapján megállapítja az ingatlan tulajdonosnak járó térítési díjat is, a fővárosban és a nagyobb vidéki városokban négyzetméterenként 25 forint, más városokban 8 forint, községekben 3 forint a térítési díj, állami szerv kezelésében levő ingatlan esetében csak akkor jár térítés, ha a bérbeadás az állami szerv feladat körébe tartozik.

a nehézipari miniszter rendelete fontos lépés többek között a tsz- és faluvillamosítás egyik részproblémájának megoldására és megnyugtatóan rendezi ezt az eddig sok vitára alkalmas adó kérdést. /mti/

..

8.57/a

- 7 -

10/

bb 16. ötezer óra társadalmi munkával segítették eddig a városfejlesztést a salgótarjáni acélárugyár szocialista brigádjai

vid te szb ki

1963. október 19.

a salgótarjáni gyárak és üzemek szocialista címért vetélkedő és a kitüntető címet már viselő brigádjai az év elején úgy határoztak, hogy a város szépítéséért, fejlesztéséért indult társadalmi munkából az idén is kiveszik részüket.

az acélárugyári szocialista brigádok nevéhez fűződik a város vízellátását javító mátraszelei kutak bekötése salgótarján vízhálózatába. több száz óra társadalmi munkát jegyeztek be brigádnaplókba a gyár körüli munkástelep és tér parkosítása során is. az év elején vállalt társadalmi munka nagy részét az épülő városi strand földmunkáinál törlesztették az acélgyáriak. az ötmedencés, nyolcezer személy befogadására alkalmas strand építésének első szakaszaként jövő tavaszra a vízgyűjtőtónak kell elkészülnie. ennek földmunkáinál augusztus óta hatszázötven acélárugyári munkás dolgozik rendszeresen. az acélárugyár szocialista brigádjai eddig összesen ötezer óra társadalmi munkával segítették a salgótarjáni tanács városfejlesztési és városszépítő tevékenységét. /mt1/

-. -

bb 17. gépsor a nagyüzemi szőlőfeldolgozáshoz

i ie szb ká

1963. október 19.

a szüret megindulásával széleskörű kísérletek kezdődtek a szőlő korszerű nagyüzemi feldolgozására. ennek új, egységes technológiáját a szőlészeti kutató intézetben alakították ki, több más tudományos intézmény, tervezőintézet és termelő gazdaság közreműködésével.

a szőlőfeldolgozás új technológiája meghatározza a szőlő átvételétől egészen a bor fejtéséig az összes szükséges munkafázist, s az ehhez szükséges gépi berendezéseket. alkalmazása biztosítja, hogy a szőlőtől mielőbb teljes egészében különválják a szőlő szilárd részeitől, s hogy a feldolgozás során minél kevesebbet érintkezzék a levegővel. ezen a két körülményen mulik ugyanis elsősorban, hogy a bor megőrizze a friss szőlő illatát és zamatát, s hogy minél tisztább, jobb minőségű legyen.

a szőlészeti kutató intézet közreműködésével az idén több állami gazdaságban, termelőszövetkezetben és a boripari tröszt néhány pincegazdaságában próbálják ki az új technológiát, illetve annak egyes részeit.

/folyt.köv./

9.23/a

- 8 -

bb 17., /gépsor a nagyüzemi... 1. folyt./- szb

a teljes gépsor egyelőre csak a nagyrédei termelőszövetkezetben van meg, ahol naponta 40-50, a teljes szüreti időnyben pedig összesen 20 000 mázsa szőlőt tudnak az új, korszerű berendezéssel feldolgozni. a kísérletek tapasztalatait figyelembe veszik az új technológia általános bevezetésénél és az új gépek sorozatgyártásánál. /mt1/

-. -

bb 19. csócsároló és mezei pocok veszélyezteteti a kizöldelt gabonavetéseket

i cs/j szb ká

1963. október 19.

a korábban vetett őszi gabonafélék nagy területeken kizöldültek és erőteljes fejlődésnek indultak. a vetésekben különböző vídékeken a gabonafutrinka vagy más néven csócsároló elszaporodását észlelték, ezért az országos növényvédelmi szolgálat szakemberei a figyelőszolgálat, illetve a védekezés mielőbbi megszervezésére szólítják fel a termelőüzemeket. tájékoztatásul közölték, hogy a csócsároló foltokban történő elterjedése esetén csupán a kipusztult területeket és körülöttük az egészséges vetésben egy méter széles sávot kell hch-val vagy hungária dl porozóval kezelni. a fiatal vetések általános porozására csak akkor van szükség, ha a lárvák szétszórtan az egész vetésben megtalálhatók.

több megyéből jelezték a mezei pocok gyors terjedését, nagy arányú elszaporodását. a mezei pocok elleni védekezést egy-egy község területén vagy határrészekben, dűlőkben valamennyi érdekelt termelő egyidőben és együtt, a helyi tanács irányítása és ellenőrzése mellett köteles végrehajtani, mivel az egyénileg kezdeményezett irtás általában eredménytelen, továbbá, mert így a mérgeanyag szabálytalan kezelése folytán mérgezések történhetnek. lakóházakban, élelmiszer- és takarmányraktárakban az arvalin egérirtószer használata tilos. nagyüzemi üres tarlókon dieldrin nevű növényvédőszerrel is hatékonyan védekezhetnek a mezei pocok ellen. ez esetben a permetezést követő egy hét múlva a tarlót fel kell szántani, s a kezelt területen gondoskodni kell a hasznos vadak megfelelő riasztásáról. /mt1/

-. -

9.44/a

- 9 -

WV

KV

bb 15. korszerűsödik a máv vonóerő-parkja

i nbj/gg-lm vg

1963. október 19.

a szállítási feladatok ugrásszerű növekedése megköveteli a máv vonóerő-parkjának korszerűsítését, ami már meg is kezdődött, eddig nyolc nohab 2000 lóerős diesel-mozdonyt vásároltunk és még az idén további nyolc érkezik. ezeket a mozdonyokat a legsürgősebb és a legfontosabb szállítási feladatok megoldásánál hasznosítja a máv, alkalmasak nemzetközi tehervonatok gyors vonatására. ■ további négy nohab diesel-mozdonyt állíthat a máv forgalomba 1964 első negyedében.

még az idén harminc, egyenként 600 lóerős bobo diesel-mozdonyt ad át a magyar ipar - a ganz-mávag és a klement gottwald villamosági gyár - a vasutnak - ebből már tizenhat részt vesz a nagy őszi forgalomban.

magyarországon van már hat import 3000 lóerős szilícium-egyenirányításos villanymozdony, a hetedik december második felére várható. a magyar ipar is megkezdte ennek a korszerű villanymozdonyok gyártását, 1964-ben hatot, 1965-ban tizenötöt, s az azt követő esztendőben évente husz-at kapja a magyar közlekedés a magyar ipartól. nagyjából a miskolc-budapest vonalon járnak. az idén tizenöt, egyenként 1650 lóerős ward leonard típusu villamosmozdonyal is szaporodik a vonóerő-park. ebből a típusból jövő év első felében még további ötöt ad iparunk./mti/

..-

bb 18. az újfajta festéket a forró kazánfalazat sem „dobja le,”

vid te-lm ki

1963. október 19.

a balatonfüzűdi nitrokémia ipartelepeken újfajta vegyszert állítottak elő, amelyet egyes festékfélékhez kevernek, s ezzel növelik hőállóságukat. a kémiai szerrel javított szinezőanyag többszáz fokos hőmérsékletet is elbír, s így a legkülönbözőbb célokra használható. nem pattog le és színét sem veszti el, ha kéményeket, vagy diesel-gépek kipufogócsövét festik be vele. jó szolgálatot tesz majd a kazánoknál is, mert az eddigi 100 fok helyett 400-500 fokot is elbír a vegyszerrel feljavított festék. az új szer mint hőálló ragasztóanyag is számításba jöhet. festék helyett ugyanis egyes iparágakban alumíniumporral vonják be a gépek felületét, s a fémetek így védik meg a káros vegyi folyamatoktól, a könnyűfém azonban megfelelő ragasztószer híján lehullik az áthévílt falazatról. az új szerrel „házasított”, könnyűfém bevonat szilárdan tartja magát 500 fokos hőmérsékleten is.

a kémiai anyagot üzemszerűen gyártják./mti/

..-

9.50/a

- 10 -

bb 20. készül az első magyar gyártmányu hordszárnyas hajó

vid gö szb ki

1963. október 19.

a magyar hajó- és darugár váci telepén megkezdtek az első magyar gyártmányu hordszárnyas hajó készítését. az új típusu vízi közlekedési eszköz csak abban különbözik majd a szovjet-uniótól kapott hordszárnyas hajóktól, ismertebb nevén a sírálytól, hogy berendezése egyszerűbb kivitelű lesz. a magyar hajó, ugyanugy mint két szovjet „testvére”, 60 személyt szállíthat és óránként 60-70 kilométer sebességgel halad majd.

építői úgy tervezték, hogy még ebben az évben vizrebocsátják. a külföldön gyártott, a propellereket meghajtó, különleges ötvözetű két tengely azonban szállítás közben elgörbült. miatt az első magyar hordszárnyas hajót csak a jövő évben adhatják át rendeltetésének. /mti/

..-

bb 22. vegyszeres mélyfurás

vid te szb ki

1963. október 19.

a geológiai kutató furásoknál különleges összetételű, hig iszapot vezetnek a mélybe. az iszapnak az a rendeltetése, hogy a betonhoz hasonlóan, lassan megszilárdulva megvédje a furólyuk falát a beomlástól. a mélybe vezetett iszaptól azonban nem egyszerűen „elszökik”, a víz, kikezdi a furólyuk falazatát, megduzzasztja, kitágítja a márgás-anyagos talajrétegeket, amelyek összeszorítják a furószerkezetet. az ilyen esetek megelőzésére a szeszélyesnek ismert talajrétegeknél vascsővel bélelték ki a furólyuk falazatát. ez a módszer azonban igen költséges.

a várpalotai kutató-furó vállalatnál érdekes eljárással feleslegessé tették a drága vascsövek alkalmazását. az iszaphoz különleges vegyszert kevernek, amely megakadályozza a víz kicsapódását az iszaptól. a kémiai anyag valósággal hozzáköti a vizet az iszap szemcsés anyagához és ezzel elejét veszi annak, hogy a víz megduzzassa a rétegeket. a vegyszerrel kezelt iszap bizonyos mértékig még hatásosabban támasztja meg a lyuk falazatát is, s így tökéletes biztonságban dolgozhat a furószerkezet.

az érdekes eljárást az 500-600 méternél nem mélyebb furásoknál üzemszerűen alkalmazzák és különösen a széntelepek felde-ritésénél érnek el jó eredményeket. /mti/

..-

9.55/a

- 11 -

10e

bb 21. öltözködési tanácsadó, szellemi vetélkedők a békéscsabai háziasszonyok klubjában

vid gg-lm fm

1963. október 19.

a békéscsabai városi nőtanács kezdeményezésére a közeljövőben klubot rendeznek be a városban a háziasszonyoknak. a vezetőség elkészítette a rendszeres klubnapok műsorát, amely kellemes szórakozást és ugyanakor új ismereteket is nyújt a tagoknak.

többek között közös üzemlátogatásokon vehetnek részt, politikai, egészségügyi előadásokat hallgathatnak, divatbemutatókat, illetve öltözködési tanácsadó előadásokat látogathatnak. többször tartanak majd szellemi vetélkedőket, ahol a kérdések jórésze a háztartással függ össze és a teadélutánokon más-más asszony mutatja be konyhai „tudományát”. /mti/

--

bb 23. a sebészek „őse”, a kaposvári muzeumban

1 vid /fm-lm fm

1963. október 19.

az egyik kaposvári ház padlásáról multszázadbeli „orvosi műszer”, egy érvágó szerszám került elő. a mai sebészkeések őseit, a kaposvári rippl-rónai muzeum régiségtárában helyezték el. /mti/

--

bb 24. ikerházakat építenek a cigányoknak kiskunfélegyházán

vid te-lm ki

1963. október 19.

kiskunfélegyházán társadalmi összefogás eredményeként valamennyi cigánycsalád új lakásba költözhet. a szükséges vályogot maguk a cigányok készítik, a helyi tanács pedig bontott anyaggal segíti az építkezéseket. a város szélén, a kisz-lakások szomszédságában 16 ikerház falait már felhúzták. ezeket az épületeket még az idén átadják. jövőre újabb 32 ikerházat építenek. /mti/

10:00/a

- 12 -

bb 25. régi butorok kiállítása a kiskunhalasi thorma jános muzeumban

vid gk szb fm

1963. október 19.

bács megyében a muzeumi hónap egyik érdekes rendezvénye a kiskunhalasi thorma jános muzeum régi butorokból rendezett kiállítás. számos érdeklődő tekinti meg a divatjamult „ősi”, butorokat, amelyeket a városban és környékén gyűjtöttek, válogattak össze. /mti/

--

bb 27. kilencvenegy feladat a dunai vasmű kétéves automatika-fejlesztési tervében

vid te szb ki

1963. október 19.

a dunai vasmű korszerű üzemei is igyekeznek lépést tartani a technika fejlődésével. ezt a célt szolgálta az 1958-ban alakított automatizálási munkabizottság, amely öt év alatt mintegy kétszáz automatizálási kérdést oldott meg. ez év elején külföldi nagyvállalatok példájára a vasműben külön automatikafejlesztési osztályt létesítettek. ennek szakemberei a vasmű kétéves automatikafejlesztési tervét készítették el. a terv magában foglalja a gazdaságos termelés, a dolgozók munkakörülményeinek javítása és a gyártott termékek minőségjavítása érdekében teendő automatizálási intézkedéseket. helyet kapott a 91 témát magában foglaló tervvezetben többek között a meleghengermű hengerlő motorjainak automatikus fordulatszabályozása és az ipari televízió bevezetése is. az ipari televíziót a tervek szerint 1964-ben állítják fel a meleghengerműben, ahol az egyes hengerlési folyamatok megfigyelésére és gyors irányítására ad segítséget. a vasmű gépgyárában a forgácsológépek munkájának ellenőrzésére központi termelésellenőrző berendezést, ugynevezett centralográfot szerelnek fel. jövőre valósítják meg azt a régi tervet is, hogy a dunai vasmű belső szállítási rendszerének jobb kihasználására a gőzmozdonyokra ultrarövidhullámú rádió-vevőkészüléket szerelnek fel, s így a központból gyorsan irányíthatják a mozdonyok forgalmát. /mti/

--

bb 28. emelkedik az önkéntes véradók száma győr megye üzemeiben, falvaiban

vid gg szb fm

1963. október 19.

győr megyében 1961-ben 700 önkéntes véradó 250 liter vért adott a rászorulóknak. ez a mennyiség azonban nem fedezte a kórházak szükségletét. az idén október 1-ig 1200 önkéntes véradótól 400 liter vért vett a megyei vérkonzerváló állomás. ez a mennyiség már nemcsak fedezi a megye kórházainak szükségletét, hanem a gyógyszergyáraknak is jut belőle. /mti/

--

10.10/a

- 13 -

NR

bb 26. husz mázsán felüli átlagtermés a rizstermelő szatmári szövetkezetekben

vid j-lm ká

1963. október 19.

a szabolcs-szatmár megyei erdőháti tájon a szövetkezetek 1900 holdon foglalkoznak rizstermesztéssel. a szamos, a tur és a kraszna folyók vizével árasztották el a telepeket, amelyekről most gazdag termést takarítanak be. a cséplőgépek alól 20 mázsán felüli átlagtermésnek megfelelő mennyiségű rizst szállítottak raktárakba. a kölcsesi kossuth termelőszövetkezet rekordnak számító rizstermést ért el egy 50 holdas telepen: egy-egy holdról 33 mázsa magot raktak zsákokba. az itt termelt rizs minősége is kiváló.

jövőre bővítik az erdőháti rizstelepeket. rövidesen befejeződik a milotai tiszai öntözőfürt építése, amely újabb 1000 holdon teszi lehetővé az értékes növény termesztését. /mti/

--

bb 29. szélesvásznu vándormozi tolna megyében

vid gg-lm fm

1963. október 19.

azokban a tolna megyei kis községekben, ahol még nincs lehetőség szélesvásznu filmek bemutatására, nemrég szélesvásznu vándormozi kezdte meg körútját. nyolc községben máris huszonnyolc előadást rendeztek, amelyeket mintegy nyolcezren néztek meg. /mti/

--

bb 32. az öntözés eredménye: 78 mázsás kukorica, 360 mázsás cukorrépatermés szajolban

vid j-lm ká

1963. október 19.

a szajoli vörös csepel tsz gazdái több évi eredményes tapasztalataik alapján árasztásos módszerrel öntözték ipari és takarmánynövényeiket. 388 holdnyi kukoricájukból 37 holdra juttattak az idén 90 milliméter mesterséges csapadékot. az öntözött területen, ahol a gyomosodás nagyobb volt, négyszer géppel és háromszor kézzel kapáltak. a fáradságos és lelkiismeretes munka eredményeként most az öntözött terület minden holdjáról 78 mázsás csöves termést takarítottak be. így a termelőszövetkezet 388 hold átlagában több mint 53 mázsás kukoricatermést ért el. hasonlóan jól fizetett az öntözött cukorrépa is: 120 holdon 360 mázsa a holdankénti átlagtermés. /mti/

--

10.23/a

- 14 -

II.

Ké

bb 30. zöld szalagok a kiskunsági homokon - 10 000 holdat készítettek elő a szőlő- és gyümölcsstelepitésre

vid j szb ká

1963. október 19.

a kiskunság homokbuckás tájain már a harmadik éve kitartó és szivós munkával halad a terméketlen vidék meghódítása. a sívó homok ez idő alatt 20 000 holddal „szűkült”, a termővé tett területeken szépen fejlődnek a nagyüzemi szőlők, gyümölcsösök. az idén újabb, csaknem 15 000 holdnyi területen simítják el a szélhordta homokdombokat. összesen körülbelül 20 millió köbméter homokot mozgatnak meg. jelenleg is mintegy 100 lánctalpas traktor és dózer dolgozik az őszi és a jövő tavaszi telepitésekre kijelölt területeken. az állami és termelőszövetkezeti gazdaságokban eddig 10 000 hold várja készen az őszi telepitést. a megbolygatott, könnyű szemcséjű talajt a legkisebb szél is könnyen viszi, s olykor 20-25 kilométer távolságra rakja le. a nagyarányú defláció megelőzésére mindenütt helyhez kötik a homokot. a későbbiek során telepitésre kerülő területen általában zöldtrágya-növényeket vetnek, s ezek egyben talajjavítási célt is szolgálnak. bevetik az új telepitésű szőlősök és gyümölcsösök sorait is. erre a célra az idén mintegy 40 vagon rozst használtak fel. a már kikelt növények látványossá teszik a meglehetősen kopár vidéket, az új nagyüzemi ültetvények sorközeinek zöld csikjai messzire virítanak. /mti/

--

bb 33. képzőművészeti vándorkiállítások somogyban

vid gk szb fm

1963. október 19.

a mai magyar képzőművészet megismertetésére a somogy megyei tanács művelődési osztálya vándorkiállításokat szervezett a megyében. a három „mozgó tárlat”, mintegy 30 festménnyel és grafikával ismerteti meg a falusiakat. a vándor-kiállítások népszerűek, eddig mintegy száz somogyi község kérte a megrendezésüket. ebben az évben előreláthatólag 48 faluban mutatják be a képeket, a többiekre jövőre kerül sor. /mti/

--

bb 31. huszonhét- és félmillió forint értékű társadalmi munka szolnok megyében az ötéves terv első felében

vid gg szb fm

1963. október 19.

szolnok megyében értékelték a második ötéves terv első felében elért községfejlesztési eredményeket. az összesítés szerint két és fél év alatt 133 millió forintot költöttek a falu- és városfejlesztésre a közületek és a lakosság által befizetett hozzájárulásból.

/továbbköv./

10.30/a

- 15 -

II.
Ké

bb 31. /huszonhét- és félmillió... 1. folyt./- szb

a helyi tanácsok, a hazafias népfrent-bizottságok, a kisz és más tömegszervezetek a lakosság széles rétegeit vonták be az orvosi rendelők, iskolák, óvodák, utak, törpe vízművek, járdák építésébe. két és fél év alatt 173 és félezer lakos veit szerszámot kezébe és segítette a kitűzött program megvalósítását. a megyében 27.5 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek. a lakosság teljes létszámát tekintve egy személyre 59 forint 20 fillér értékű munka jut.

a községfejlesztési alap tekintélyes hányadát kommunális célokra fordították. hét községben vízmű épült. törökszentmiklóson, karcagon, tiszaföldváron és további hét helységben strandot és tisztasági fürdőt adtak át rendeltetésének. az orvosi rendelők számát huszonkettővel, az általános iskolai tantermek számát huszonhárommal gyarapították. a megye villanyhálózata csaknem száz ezer méternyi, vízhálózata pedig hét és félezer méternyi vezetékkel bővült. a községfejlesztési verseny idei szakaszában is törökszentmiklós és jászjákóhalma vezet a városok, illetve községek között. /mtl/

..-

bb 35. korszerűsítik a gyógyszerészképzést - öt évre emelik a tanulmányi időt, növelik az orvostudományi tárgyak arányát

i ms/gk szb zs

1963. október 19.

az egészségügyi minisztérium illetékesei ezekben a napokban tárgyalják az oktatási reform végrehajtását az egyetemi gyógyszerészkörök képviselőivel. a tervek szerint a jelenlegi négy és fél éves tanulmányi időt öt évre emelik, és növelik az oktatásban az orvostudományi tárgyak arányát. a gyógyszerész hallgatók létszámán nem változtatnak: továbbra is 220 új hallgatót vesznek fel a budapesti és a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerészkarára. a minisztérium szakértői szerint ez elegendő, mert a jövőben fokozottan mentesítik a gyógyszerészeket a nem kifejezetten gyógyszerészi képesítést igénylő munkáktól.

a nem gyógyszerészi képesítésű gyógyszerértári dolgozókat - az asszisztenseket - érettségi után két éves - munka melletti -- tanfolyamon képezik ki, s már készülnek az új, magasabb fokú technikusok képzés tervei is. sok más szakmához hasonlóan bevezetik az érettségi utáni felsőfokú gyógyszerészeti technikumot. akik ezt elvégzik, több feladatot vehetnek át a gyógyszerészekről, mint az asszisztensek, mert például a gyógyszereket receptre is kiszolgáltathatnak majd. a gyógyszerészek idejét tehát a gyógyszerértári vezetésén kívül főleg a gyógyszerek készítése, a kész gyógyszerek minőségének és a gyógyszerkiadásnak ellenőrzése tölti majd ki, és több idejük jut egészségügyi felvilágosítással kapcsolatos feladatokra is. /mtl/

..-

- 16 -

10.36/a

11

bb 34. a „több szem többet lát„-elv alapján készülnek a fejlesztési tervek bács megye városaiban

vid gk-lm fm

1963. október 19.

kiskunhalason a városfejlesztési tervek elkészítéséhez a tanács évek óta kikéri a lakosság véleményét. a beérkezett sok hasznos javaslat figyelembevételének eredményeként a duna-tisza közí városok közül eddig kiskunhalas fejlődött a legnagyobb mértékben. bebizonyosodott, hogy így a társadalmi munka szervezése is eredményesebb. nemrég baján is átvették e jól bevált módszert. itt a bácska központja fürdővárossá fejlesztésének távlati előtervét bocsátották nyilvános vitára. kalocsán most készül a város fejlesztésének hétéves terve. a helyi tanács végrehajtó bizottsága szintén a „több szem többet lát„-elv alapján elhatározta, hogy az új városfejlesztési tervet megvitatásra a nyilvánosság elé terjeszti./mtl/

---.---

bb 36. az utolsó negyedévre maradtak a legnagyobb feladatok - az első háromnegyed évben 11 028 lakást adtak át az ém-vállalatok

i sb/gk-lm vg

1963. október 19.

az építőipar munkáját már évek óta nem nehezítette annyira akadály, mint az idén. az építésügyi minisztérium kivitelező vállalatainak még a váratlan gondok nélkül is nagy feladatot jelentett a terv, amely a tavalyinál 13 százalékkal több munka elvégzését irányozta elő. a rendkívüli tél azonban mintegy 960 millió forint értékű tennivaló elvégzését akadályozta meg.

az adósság pótlására sok különleges műszaki intézkedést dolgoztak ki a vállalatok, de anyagszállítási zavarok, és főleg munkaerőproblémák nehezítették meg ezeknek a műszaki feladatoknak a teljesítését is. sok építkezésen jelenleg is hiányzik a cement, a téglá, a homok, és ha a kavicszállítási problémákat nem sikerül gyorsan megoldani, akkor a jövő év első negyedében is veszélybe kerül a terv teljesítése, mert a télen már nem lehet vizes sódert szállítani. az építkezéseken március óta krónikus tünet a munkaerőhiány, például július elején a tervezettnél mintegy 9000 munkással kevesebb dolgozott a munkahelyeken. azóta sem javult, sőt rosszabodott a helyzet. szeptember végéig így csupán a gyárkéreményépítő és a villanyszerelőipari vállalat dolgozói törlesztették téli tartozásukat. a harmadik negyedéves építésszerelési tervét pedig mindössze öt vállalat teljesítette. az év első kilenc hónapjában tehát nem tudták pótolni adósságukat az ém építőipari főigazgatóságának vállalatai és még mindig több mint 900 millió forint értékű munka vár a törlesztésre.

/folyt.köv./

10.43/a

11

11

- 17 -

bb 36. /az utolsó negyedévre...1.folyt./-lm

a lakásépítő émvállalatok ugyszólván minden erejüket az idén átadandó új otthonok munkálataira összpontosították, de júliusban és augusztusban ennek ellenére sem tudták teljesíteni tervüket. kedvező jel viszont, hogy szeptemberben már 688 lakás átadásával sikerült tulszárnyalni a havi előirányzatot. de ez a túlteljesítés még nem elegendő a korábbi súlyos elmaradások pótlására. az első háromnegyed évben 11 028 lakást adtak át az országban, s így az utolsó negyedévre maradtak a legnagyobb feladatok./mti/

--

bb 37. a nemzetközi zenei versenyről

t ol/j szb hk

1963. október 19.

pénteken kevéssel éjjél előtt hozta meg döntését a budapesti nemzetközi hegedű-zongora szonátaverseny zsürije. a bizottság úgy határozott, hogy a verseny első díját nem adja ki. a második díjat a csehszlovák petr messiereur-jarmila kozderkova pár kapta. jutalomban részesült a gelfat-cserkaszov és a stilman-kulesova szovjet szonátapár. /mti/

--

bb 38. szirmai jenő

j-lm hk

1963. október 19.

a szövetség elnöke hazaérkezett angliából, ahol részt vett az angol nagykereskedelmi szövetségi társaság megalakulásának 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepeken és a szövetségek nemzetközi szövetsége 22. kongresszusán./mti/

--

bb 39. elutazott budapestről a dán parasztküldöttség

j-lm hk

1963. október 19.

a dán kisparasztok küldöttsége, amely a szövetség vendégeként a földművelőszövetkezetek tevékenységét és a termelőszövetkezeteket tanulmányozta, elutazott budapestről./mti/

--

10.50/a

- 18 -

W

bb 40. milyen világítás legyen az irodahelyiségekben? - folytatja tanácskozását a világítástechnikai konferencia

t tz/gk szb vg

1963. október 19.

tanácskozásának harmadik napján, szombaton a technika házában tartott világítástechnikai konferencia vitájának a közép-pontjában az irodahelyiségek világításának kérdése áll.

amint a világítástechnikai szakemberek az mti munkatársának elmondották, ez a probléma rendkívül bonyolult. számos különböző követelményt kell figyelembe venni, hiszen egészen más világítás kell például az előadói szobában, mint a leíróban, a rajzteremben, mint a tanácsteremben, stb., s mindegyik esetben felmerül a kérdés: általános világítással, egy asztali lámpákkal teremthetők-e meg a legkedvezőbb látási viszonyok. egy asztali burában elhelyezett 60 wattos izzólámpa körülbelül 1000 luxnak megfelelő fényt vet közvetlenül az aktákra, de a szoba többi részeiben csak 30-50 luxos félhomály dereng. ez az el-tentét pedig rontja a szemet. ebből a szempontból és sok más tekintetben is előnyösebb tehát az általános világítás, de csak akkor, ha az egész helyiségnek - például a tervező intézetek rajztermének - minden pontján biztosítja az 500-600 luxnak megfelelő fény mennyiséget. külön probléma az írógépek megvilágítása, mert a gépirónők általában nehezen szoknak hozzá az új helyzethez, ha az erős helyi megvilágításról valahol áttérnek a kevésbé szemrontó, de mégiscsak kisebb fényt adó általános világításra.

az biztos, hogy megfelelő általános világítás csak fénycsövekkel, mégpedig melegtónusu fénycsövekkel oldható meg. nálunk is egyre több intézménynél térnek át az ilyen világításra, az eredményt azonban sokhelyütt rontja a fény vibrálása, pusztán azért, mert nem teremtik meg előzetesen a megfelelő feltételeket, vagyis nem biztosítják a fénycsőhöz a háromfázisú áramot. pedig hogy milyen kedvező látási viszonyok érhetők el így, arra budapesten is van jó példa: a chemolimex bicsi utcai helyiségeinek és a vegyterv székháza rajzterméinek megvilágítása.

ebben a témakörben az átfogó referátumot lengyel jános, az építésügyi minisztérium főmérnöke tartotta meg. utána az egyes részkérdéseket még két előadás és négy előre bejelentett hozzászólás alapján vitatták meg a konferencia résztvevői. /mti/

--

11.00/a

- 19 -

W

bb 41. gyártörténeti muzeum nyílt a százéves nyirbátori növény-
olajipari vállalat telepén

vid te-lm ki

1963. október 19.

száz évvel ezelőtt, 1863-ban kezdte meg működését a
nyirbátori bóni gyártelep, a mai tiszántuli növényolajipari
vállalat elődje. a jubileumát ünneplő üzemen szombaton gyár-
történeti muzeum és kiállítás nyílt. bemutatják a gyár régi
és új termékeit, műszaki fejlődését, a történetével kapcsola-
tos dokumentumokat./mti/

--

bb 42. megkezdték az idei kék mák árusítását

i nj/j-lm ká

1963. október 19.

a nagyvásártelpre szombaton reggel 120 vagon és 198
tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak
meg: 62 vagon étkezési burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 8 vagon
fejeskáposzta, 5 vagon zöld és fehér paprika, 2 vagon gyökér-
zöltség, 3 vagon sárgarépa, 1 vagon zöldbab, 27 vagon alma,
1 vagon körte, 5 vagon szőlő, 1 vagon gesztenye, és 3 vagon
tojás.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata
szombaton megkezdte az idei kék mák árusítását. a nemesített,
hatvani fajtájú mákot különként 30 forintért hozták forgalomba.
a hétvégi piacon nagy tételben fogyott a levesbevaló gyökér-
zöltség, a sárgarépa és a zeller. a gyökérzöltséget különként
3-3.80, a sárgarépát 1.60-2, a zellert 3.60-4.20 forintért áru-
sították. a burgonya, a vöröshagyma, a káposztaféle és a
gyümölcs fogyasztói ára nem változott./mti/

--

bb 45. közlekedési balesetek

te-lm zs

1963. október 19.

a 10. kerületi gergely utca és ihász utca kereszteződésénél
egy tehergépkocsi összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset
következtében a motorkerékpár vezetője - szabados imre duna-
egyházi lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a
balesetet a tehergépkocsi műszaki meghibásodása okozta.

/folyt.lököv./

12.50/a

- 20 -

bb. 45./ közlekedési..... folyt. / Lm

az 5. kerület; dimitrov téren a villamosmegállóban
pálffy károly 68 éves budapesti lakos szabálytanul ment át az
uttesten és elütötte a 63-as jelzésű villamos. az idős ember
súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

--

bb 46. magyar delegáció utazott az egb kereskedelmfejlesztő
bizottságának 12. ülészakára

k sl/hné-lm vg

1963. október 19.

nyerges jános kereskedelmi főtanácsos vezetésével
szombaton magyar delegáció utazott genfba az onsz európai
gazdasági bizottsága kereskedelmfejlesztő bizottságának 12.
ülésszakára./mti/

--

bb 44. tűzoltó-jubileum békésen

vid gk szb fm

1963. október 19.

békés községben szombaton ünnepelték az önkéntes tűzoltó
egyesület fennállásának 80. évfordulóját. ebből az alkalomból
jubileumi közgyűlést rendeztek a járási művelődési házban, aho-
va meghívták a veterán önkéntes tűzoltókat és a község lakossá-
gát. a községi tanács díszes zászlóval ajándékozta meg az egye-
sületet. ugyanakkor kiállítás is nyílt a békési önkéntes tűzol-
tóság történetéről. /mti/

--

12.55/a

- 21 -

NE

bb 43. elkészült a szegedi szabadtéri játékok jövő évi programja

vid gk szb fm

1963. október 19.

hatodszor rendezik meg 1964 nyarán a nagysikerű szegedi szabadtéri játékokat, amelyeknek előadásában az elmúlt öt év alatt mintegy félmillió néző gyönyörködött. a játékok igazgatósága már összeállította és nyilvánosságra hozta a jövő évi végleges programot.

a hagyományoknak megfelelően erkel-operával nyílnak az ünnepi hetek. július 24-én este szólalnak meg újra a fanfárok, s a „szeged híres város”, kezdetű népdal akkordjai után kerül sor a „hunyadi László”, című opera bemutatására.

ismét műsorra tűzték a tavaly nagy sikert aratott verdi-operát, az ariadót, külföldi művészek közreműködésével. újdonság lesz honeggernek, a modern operaköltészet világhírű képviselőjének „Johanna a máglyán”, című drámai oratóriuma, amelyet egy műsorban mutatnak be Bartók Béla „a fából faragott királyfi”, című balettjével. az utóbbihoz erre az alkalomra új koreográfia készül.

az ünnepi játékok közönsége láthatja először Farkas Ferenc Kossuth-díjas zeneszerző új daljátékát, a „Vidróczki”, című zenes balladát. jövőre is fellép a magyar állami népi együttes, amely gulyás - rábai: Kisbojtár című táncjátékát mutatja be.

az 1964. évi szegedi szabadtéri játékok programjában július 24-től augusztus 20-ig 15 előadás szerepel, amelyeknek előkészületei már megkezdődtek. /mti/

--

bb 47. időjárásjelentés

gg-Lm

1963. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én, szombaton 13 órakor:

kirándulásra alkalmas idő

közép-európa felett anticiklon foglal helyet, csapadékmentes, többfelé ködös időjárással. az atlanti óceán keleti felén viszont mély ciklon teszi nagyon szelessé és sok helyen esőssé az időt. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot. a nap az északnyugati és északkeleti határmezsgékben, valamint a tiszántúlon csak 1-4, máshol 5-8 óráig keresztül sütött. az északi határszélen és az ország keleti felén néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. az éjszakai órákban a délkeleti határszélen helyenként köd képződött. a hőmérséklet napközben az északkeleti határmezsgékben csak 10-13, máshol 14-18 fokig emelkedett. ma hajnalban a tiszántúlon déli felén 2-4, máshol 4-10 fokig hűlt le a levegő. talajmenti fagyokat csak pár helyről jelentettek. ma estelelőtti országsszerte felhős, párás, néhány helyen ködös volt az idő.

/folyt. köv./
13.00/Lm
13.50

lll
- - -

bb 47. /időjárásjelentés....1.folyt./-Lm

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 11.4 fok volt, a sokévi átlagnál 0.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: csendes, párás idő, eső nélkül. több helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-6 fok között, a fagyzugokban gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet 13-16 fok között, a ködös területeken 13 fok alatt.

a duna vizállása szombaton délelőtt 11 órakor budapestnél 222 centiméter. /mti/

--

bb 56. megnyílt Berény Róbert emlékkiállítás a nemzeti galériában

t tf/hné-Lm fm

1963. október 19.

szombaton délelben a magyar nemzeti galériában nagyszámú érdeklődő jelenlétében ünnepélyesen megnyitották Berény Róbert festőművész emlékkiállítását. az ünnepségen Pogány Ö. Gábor, főigazgató üdvözlő beszéde után Bortnyik Sándor, a magyar népköztársaság érdemes művésze méltatta Berény Róbert munkásságát és ismertette a tárlat anyagát.

a nagyszabású bemutatón a 20. századi magyar képzőművészet tíz éve elhunyt jeles mesterének művészetéből mintegy 120 festmény, 50 grafikai alkotás, valamint 20 művészi plakát nyújt izelítőt.

a kiállítást előreláthatólag decemberig tekintheti meg a tárlatlátogató közönség. /mti/

--

14.00/a

- 23 -

lll

bb 48. új típusú vasúti személykocsi készült el szombathelyen
1963. október 19.
vid te szb ki

a máv szombathelyi járműjavító vállalatának dolgozó új kivitelű vasúti személykocsi mintapéldányát készítették el. a kocsi kéttengelyes, hatvan ülőhelyes és minden tekintetben megfelel a korszerű utazás követelményeinek. a kocsi készítői a hagyományos faalkatrészeket, a belső burkolást műanyaggal helyettesítették és az üléseket műbőrrel vonták be. ablakai új megoldással, középen nyithatók.

a mintapéldány megnyerte a szakemberek tetszését. az idén 18, jövőre pedig 60 ilyen kocsi készül szombathelyen. /mti/
--

bb 49. új gyártástechnológia kialakítását segíti n.a. cserkun kiváló szovjet kohász mérnök salgótarjában
1963. október 19.
vid te szb ki

a napokban a salgótarjáni acélárugyárba érkezett n.a. cserkun szovjet mérnök az öntöttvas hengerek gyártásának kiváló szakértője. a salgótarjániak meghívására több hetet tölt az acélárugyárban, hogy a hengergyártáshoz szakszerű tanácsot szolgáltasson.

cserkun a dnyepetrovszki hengeröntő vállalat termelési főnöke. előbb a vasöntőben a hengerek gyártástechnológiájával ismerkedett meg, s azt követően szombaton már jelen volt egy triosori henger készítésénél, a modifikált hengeröntésnél és a henger vizsgálásánál. a hengeröntésnél maga készítette el az adagösszetételt, bemutatta az olvasztást, az öntést és a formázást. segítségével a következő napokban kialakítják, rögzítik az új szovjet gyártástechnológiát az acélárugyár legfontosabb üzemeiben. /mti/
--

bb 52. tsz-tagok jutalma: tiznapos utazás a szovjetunióba
1963. október 19.
vid gk szb fm

szombaton az idén a második olyan csoport indult hajdu-bihar megyéből a szovjetunióba, amelynek tagjai termelészövetkezeti vezetők és tagok. a derecskei járás termelészövetkezeteinek 33 elnökét, kiváló állattenyésztőjét, növénytermesztőjét és traktorosát az elmúlt esztendőben végzett jó munkájukért jutalmazták a tiznapos utazással. /mti/
--

14.05/a

- 24 -

bb 50. megkezdődtek az 1963. évi országos műszaki könyvnapok
1963. október 19.
t áe/gk szb fm

szombaton az országos műszaki könyvtár székházában dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője nyitotta meg az országos műszaki könyvnapokat. az ünnepségen megjelent dr. osztrovszki györgy, az országos tervehivatal elnökhelyettese és dr. valkó endre, a mtesz főtitkára, továbbá a könyvkiadók, az ipar és a könyvtárak számos vezetője, valamint az ország egyesemeinek több professzora. kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke ismertette az ünnepségen a műszaki propaganda jelentőségét.

- magyarországon most készülnek az iparfejlesztés távlati tervei, amelyek a modern technológiák kialakítására töreksznek, - mondotta többek között, az ehhez szükséges ismeretek megszerzésének legjobb eszközei a műszaki könyvek, amelyek új felismerésekre, megoldásokra is ösztönöznek. a tudomány és a technika rohamos fejlődése megköveteli a műszaki fejlesztésben tevékenykedő szakemberek állandó továbbképzését. hazánkban számos olyan iparág fejlődött ki, amelyeknek dolgozóinak alapképzésük során nem sajátíthatták el az összes szükséges ismereteket, ezért ezt a műszaki könyvekből kell pótolniuk. könyvkiadásunkat ezen a téren számottevő fejlődés jellemzi. 1958-ban 114 művet adtak ki hazánkban 484 ezer példányban, az idén pedig előreláthatólag összesen 234 új művet jelentetünk meg több mint másfélmillió példányban. ez a fejlődés nemcsak a könyvkiadás növekedését, hanem a téma gazdagodását is jelenti. a közelmúltban számos kezdeményezés született a műszaki ismeretek terjesztésében. „új technika”, címmel sorozat indult, meggyorsult az ipari szakkönyvtár kötetek megjelenése, az ifjúság műszaki ismeretelnek gyarapítását és politechnikai képzését szolgálja a kiss technikus könyvtár és a buvár-sorozat. a műszaki fejlesztési alapról évente mintegy 30 millió forintot költenek a könyvtárak fejlesztésére. az üzemek több mint 90 százaléka rendelkezik műszaki könyvtárral. a továbbiakban az a cél, hogy a fizikai munkások is fokozottabban hasznosítsák a könyvtárak segítségét a gyakorlati termelő munkában - fejezte be beszédét kiss árpád.

az ünnepség résztvevői megtekintették az országos műszaki könyvtárban rendezett kiállításokat, amelyeken bemutatják a legújabb megjelent műszaki könyveket és a könyv készítés útját a kézírattól a kész műig.

a megnyitó ünnepséget követően országsszerte több mint 200 üzemben, egyetemen és technikumban rendeznek árusítással egybekötött kiállításokat, ankétokat. /mti/
--

14.20/a

- 25 -

RE

bb 51. kilenc év alatt 60 millió forint értékű társadalmi munka szabolcsban - ülést tartott a hazafias népfront megyei elnöksége

vid gk szb fm

1963. október 19.

kilenc év alatt, 1955-től napjainkig, 60 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek szabolcs-szatmár megyében - alapították meg a hazafias népfront megyei elnökségének szombati ülését, amelyen a községfejlesztési feladatok segítésének módjait vitatták meg. nemcsak összességében, hanem az egy kereső lakosra jutó társadalmi munka értéke is évről-évre emelkedett. 1955-ben csak 12,8 forint jutott egy lakosra, tavaly már a 30 forintot is meghaladta. az eredmények eléréséhez jelentősen hozzájárultak a népfront-bizottságok tagjai, akik a tanácstagokkal szorosán együttműködve választókerületenként és kisgyűléseken ismertetik a lakossággal a községfejlesztési terv feladatokat, szervezik a társadalmi munkát, ennek is több formája alakult ki az elmúlt években: az egyéni és a kollektív szerződéskötések, a „községfejlesztési napok”, szervezése, az „egy nap a községfejlesztésben”, és a „minden felnőtt egy nap társadalmi munkát”, elnevezésű mozgalmak. mind több termelőszövetkezet pénzübeni segítségét is felajánlja. az idén már 25 közös gazdaság majdnem 300 ezer forintot adott községfejlesztésre. a tiszadobi táncsics termelőszövetkezet január 1-től kezdődően évenként 100 ezer forintot ad majd művelődési otthon építésére. tarpán a termelőszövetkezet faiskolát létesített, amelyben 40 ezer nyárfacsemetét helyezett el. ez elegendő lesz a tsz-major, az üzemegeység és a község fásításához. figyelemreméltó munkát végeztek a műszaki értelmiségiek: 1958-tól mostanáig mintegy 3,5 millió forint értékű tervdokumentációt készítettek el ingyenesen. mivel a tervek elkészítésével meggyorsították a munkát, a tanácsok csaknem minden esetben a kitűzött időben befejezhetők az építkezéseket.

a hazafias népfront-bizottságok a jövőben is támogatják a tanácsokat a községfejlesztési tervek megvalósításában. többek között községi, járási és megyei találkozókön beszélnek meg a tapasztalatokat, s a jó módszereket széleskörben terjesztik. /mti/

--

bb 54. régészeti kiállítás zalaegerszegen

vid gk szb fm

1963. október 19.

avarkori tárgyakból és az árpádkori pókafa település leleteiből szombaton kiállítás nyílt a zalaegerszegi göcseji muzeumban. /mti/

--

14.35/- szb

-26-

bb 53. halálos gyermekbaleset

vid gg szb fm

1963. október 19.

felügyelet nélkül játszott az országút mellett magyarszentmiklós községben a három esztendőes orsós lászló, a kisfiú az arra motorkerékpározó dominkó andrás pölöskefői lakos gépének szaladt, s olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt.

a rendőrségi vizsgálat szerint a motorkerékpár vezetőjét nem terheli felelősség. /mti/

--

bb 55. a posta muzeum

k gg szb fm

1963. október 19.

/12. kerület, várfok utca 24./ a muzeumi hónap alkalmából október 23-tól 31-ig naponta 9-14 óráig van nyitva. rendes kiállításán kívül bemutatja a világhírű térfi-féle, a bélyeg megjelenése előtt használt lebélyezéseket tartalmazó gyűjtemény legértékesebb darabjait. /mti/

--

bb 57. hazaérkezett a szovjetunióból a magyar katonai küldöttség

t vt/gg szb zs

1963. október 19.

a czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter vezette magyar katonai küldöttség, - amely r.j. malinovszkij marsall, a szovjetunió honvédelmi miniszterének meghívására baráti látogatást tett a szovjetunióban, - szombaton visszaérkezett budapestre.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes fogadta. részt vettek a fogadtatáson a honvédelmi miniszter helyettesei, ott volt a magyar néphadsereg tábornoki karának számos tagja, a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa.

jelen volt a repülőtéren g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa, ott voltak a szovjet hadsereg ideiglenesen magyarországon állomásozó csapatai parancsnokságának magasrangú képviselői is, élükön v.ny. bászkákov altábornaggyal. /mti/

--

14.40/a

- 27 -

14

bb 58. befejeződött a magyar néprajzi kongresszus

t ms/gg-lm zs

1963. október 19.

szombaton a magyar tudományos akadémián négynapos tanácskozás után véget ért a magyar néprajzi kongresszus. az utolsó nap fő témája a közép- és kelet-európai kulturák összefüggése volt. anna kowalska-lewicka, - a lengyel tátrakutató bizottság titkára beszámolt a tátrai terület néprajzának kutatásáról és felvetette az erre vonatkozó magyar-lengyel együttműködés lehetőségét. balogh istván /nyiregyháza/ a 19. századi magyar pásztor-szervezet típusait, legeltetési rendszerét ismertette. vaszil marinov /szófia/ a balkán hegységben folytatott hagyományos és jelenlegi juhtartásról értekezett. takács lajos, a néprajzi múzeum munkatársa a magyar mezőgazdaság jellegzetességeiről tartott előadást. hoffmann tamás egyetemi adjunktus a 18.-19. század-beli magyar paraszti gazdálkodás külterjességét ismertette. ingeborg weber-kellerman marburgi kutató egy német-magyar nyelvsziget-falu népdalain mutatta be a népek közötti kapcsolatokat kialakulását. grigorij csikvadze gruz professzor hazája népi hangszereinek történelméről mondott el számos érdekességet, martin györgy pedig a magyar tánc típusok kelet-európai kapcsolatait elemezte. /mti/

--

bb 59. véget ért a duna bizottság rendkívüli ülészsaka

k küm-hné-lm zs

1963. október 19.

október 10-19 között budapestien tanácskozott a duna bizottság rendkívüli ülészsaka, amelyet a román népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormányainak javaslatára hívtak össze.

az ülészsak munkájában részt vettek az osztrák köztársaság, a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttségei és a vaskapu bizottság képviselői. megfigyelőként jelen volt a német szövetségi köztársaság közlekedési minisztériumának képviselője.

román

az ülészsak meghallgatta a ~~román~~ népköztársaság, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság, valamint a vaskapu bizottság képviselőjének, tájékoztatásait a duna vaskapu szakaszának építési és szerelési munkálatairól, amelyek a hajózás javítását szolgálják.

/folyt.köv./

15.20/-n

-28-

bb 59. /véget ért a duna bizottság...1.folyt./-lm

a hajózási berendezések tervbe vett felépítése eredményeként a duna-hajózás további fejlődésének egyik legfontosabb akadályát küszöbölik ki. a duna bizottság tagjai pozitívan értékelték a román népköztársaság és a jugoszláv szövetségi köztársaság kormányainak kezdeményezését, amely megfelel a vaskapu-szakasz hajózási feltételeinek megjavítására irányuló duna-bizottsági ajánlásoknak és rámutattak arra, hogy a tervezett építkezés valamennyi duna-menti ország népgazdasága számára nagy jelentőségű. az ülészsak ajánlásainak megfelelően tovább folytatják a vaskapukörzet hajózási feltételeinek megjavítását célzó munkát.

az ülészsak az együttműködés és a kölcsönös megértés szellemében végezte munkáját. /mti/

--

bb 60. összeül az országgyűlés

te-lm zs

1963. október 19.

az elnöki tanács az alkotmány 12. paragrafusának 2. bekezdése alapján az országgyűlést október 24-én, csütörtökön délelőtt 10 órára összehívta. /mti/

--

bb 62. elutazott dr. carlos foth

k bc-hné-lm zs

1963. október 19.

szombaton délután elutazott magyarországról dr. carlos foth, az ndk legfelsőbb államügyészségének államügyésze, aki egy hetes magyarországi tartózkodása során nagy érdeklődéssel kísért előadásokat, konzultációkat tartott a globke-perről.

dr. carlos foth-ot elutazása előtt fogadta szakasits árpád, az országos béketanács elnöke és harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. /mti/

--

15.28/-n

-29-

bb 63. hazaérkezett franciaországból a békéscsabai balassi tánc-együttes

te vm zs

1963. október 19.

tiznapos franciaországi vendégszereplés után hazaérkezett békéscsabára a balassi táncegyüttes. a békéscsabai táncosok ez alkalommal, a franciaországi poitiers városka népi táncegyüttesének nyári békés megyei turnéját viszonyították.

born miklós, az együttes koreográfusa elmondta, hogy az együttes 10 napos franciaországi tartózkodása alatt 7 előadást tartott poitiers, mirabeau, loudun, angouleme, niort és les sables - d'olonne helységeiben. műsoruk mindenütt sikert aratott, s a francia sajtó is az őszinte elismerés hangján szólt produkciójáról. különösen a pásztortáncok című számot fogadták nagy tetszéssel, de sikere volt a legényes című kompozíciónak is, amivel idehaza az együttes győzött a televízió ki mit tud versenyén. /mti/

bb 65. a magyar írók szövetsége tiltakozott günter hofe letartóztatása ellen

i bi/gk vm zs

1963. október 19.

a magyar írók szövetsége a német írók szövetségéhez intézett táviratában tiltakozott amiatt, hogy a nyugatnémet hatóságok letartóztatták günter hofe keletnémet író, a verlag der nation berlini kiadóvállalat igazgatóját, aki a frankfurt am main-i könyvkiállításra utazott nyugat-németországba. a magyar írók - mondja a távirat - mély felháborodással értesültek günter hofe német író jogtalan letartóztatásáról. a kultúra és az emberi jogok védelmében követeljük kollégánk azonnali szabadonbocsátását és a törvénytelen eljárás megszüntetését. /mti/

bb 66. kelet-ázsiai bronzszobrok és fametszetek kiállítása szolnokon

vid gk vm fm

1963. október 19.

érdekes kiállítás nyílt szombaton szolnokon a hopp ferenc keletázsiai muzeum és a helyi damjanich jános muzeum rendezésében. az országos muzeumi hónap egyik jelentős eseményét dr. horváth tiber, a keletázsiai muzeum igazgatója nyitotta meg. a kiállítás bemutatja a japán, a kínai, a koreai, a mongol és a tibeti művészet válogatott alkotásait: ■ bronzszobrokat, faragásokat, fametszeteket. /mti/

15.52/-n

-30-

bb 61. meghosszabbodott a derült, anticiklonáris időszak: csapadékmentes, szép őszi vasárnap ígérkezik - elhalóban a „flóra”,

i cs/tm/m/ká

1963. október 19.

európa nagy részén - kisebb megszakításokkal - október 10 óta tart a magas légnyomású, ugynevezett anticiklonáris időjárás. a hét elején ukrajna fölé áthúzódott anticiklon-rendszer a hét utolsó napjaiban rendkívüli módon „megnőtt”, jelenleg az azori szigetektől a káspi tengerig terjed, s magába foglalja afrika északnyugati partvidékét, az egész dél- és közép-európát, sőt németországot, franciaországot és ukrajnát is. ugyanakkor a kontinens északnyugati partvidékén, főleg a brit szigetek térségében szélviharok dühnek, esős, viszonylag hideg az idő: erősen érződik itt az amerikai partokról átvándorolt flóra nevű hurrikán hatása. a flóra jelenleg izlandtól délre, skóciától pedig északnyugatra eső területen, az északi szélesség 60. fokánál „perog”, és - a legutóbbi jelentések szerint - lassan tovább húzódik északkeletnek, majd fokozatosan elhal.

hazánkban már pénteken alább hagyott az átmenetileg „belógott”, ciklonzák időjárásrontó tevékenysége: csak szórványosan voltak kisebb futó esők a keleti megyékben. szombaton sehol nem volt eső, a reggeli felhősödést az ország nagy részén több órán át tartó napsütés váltotta fel. a nappali hőmérsékleti maximumok a dunántul egyes vidékein 17-18 fokig emelkedtek, budapestien 15, az ország keleti felében 15-16 fokot mértek a koardélutáni órákban.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy vasárnapra a szombatihoz hasonló, szép őszi idő várható. csapadék valószínűleg sehol nem lesz, reggeli ködképződésre azonban számítanunk kell. sőt több helyen a köd akadályozza majd a nappali felmelegedést is. ezeken a vidékeken a maximumok előreláthatóan 13 fok alatt maradnak, a tartós napsütést kapó tájakon 13-16 fokig emelkedik a hőmérséklet. /mti/

bb 64. nem volt öttalalatos

gk/m/cz

1963. október 19.

a 42. játékhetre beérkezett 5,216.994 darab szelvény. öttalalatos nem volt. négy találatot 30 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 130 425 forint. három találatot 4192 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 466,25 forint. a kéttalalatos szelvények száma 122 035, ezekre egyenként 16 forintot fizetnek. /mti/

16.00/-n

-31-

bb 67. három megye teljesítette felemelt vetéstervét - eleget tett vállalásának a tiszaföldvári Lenin termelőségvetészet

vid ö kz vm ká

1963. október 19.

szepember 27-én, pénteken, közölték a lapok a tiszaföldvári Lenin termelőségvetészet felhívását, amelyben a kenyérgabona vetésének október 25-ig történő befejezésére és a vetésterv 5 százalékos túlteljesítésére szólították fel az ország mezőgazdasági üzemait. a felhívás széleskörű visszhangra talált, néhány nap alatt a szövetségi gazdaságok száza jelentették be csatlakozásukat. az országos méretűvé szélesedett vetélkedés mindenütt meggyorsította a munkát. a szövetségi gazdák sok nehézséggel küzdve, de keményen dolgoztak adott szavuk valórváltásáért. az elmúlt héten már sok szövetségi gazdaság, sőt az ország egyes vidékeiről egész járások adtak jelentést arról, hogy teljesítették vállalásukat. az eredményes mozgalmat kezdeményező tiszaföldvári Lenin termelőségvetészetből szombaton futott be ugyanez a jelentés. a szövetségi határában a vállalt október 25 helyett már pénteken este befejeződött a vetés. a tervezett 1970 hold helyett 2.085 hold kenyérgabonát vetettek. pontosan megtartották a felhívásban kikötött minőségi követelményeket is. szombaton megérkeztek az első megyei tervteljesítésekről szóló jelentések is. szabolcs-szatmár, vas és zala megyék a hét végére teljesítették az öt százalékos biztonsági tartalékkal megemelt kenyérgabona vetéstervüket.

szabolcs-szatmár megyében 162.627 holdon nő és zöldell a kenyérgabona. a hét elején még elmaradó nagykállói és nyíregyházi járásokban a környező gépparkok traktorainak gyors átcsoportosításával sikerült pótolni az elmaradást. a szabolcs-szatmári szövetségi gazdák a tiszaföldvári felhíváshoz csatlakozva már eleve 5 nappal rövidebbre szabták a vetés határidejét. jól szervezett, gyors munkájukkal azonban még ezt is megelőzték mintegy másfél nappal. a nagy munka teljesítéséről szóló vas megyei jelentés kiemeli, hogy mindenütt rendkívül ügyeltek a minőségre. a közös gazdaságok zömében már a nyáron kijelölték a vetésre kerülő táblákat, s jól előkészítették a talajt. a munka finisében a gazdaságok széleskörűen segítették egymást, s így a megyében minden eddiginél korábban végeztek ezzel a fontos őszi munkával.

zsalában a tervezett 55.000 hold helyett 57.782 holdat vetettek el.

az idő kedvező a vetéshez. a többi megyében is erre a munkára koncentrálnak a munkaerőt. győr-sopron megyében a hét végére ugyan csak megközelítették a 100 százalékos: ekkorra már a tervezett terület 92,3 százaléka földben volt a kenyérgabona magja. csongrádban már csak az 5 százalékos tartalék vetetlen. a megye körülbelül 110 közös gazdaságában már ezzel is végeztek. heves megye füzösabonyi és egri járásában már nincs vetetlen terület, s megyei átlagban is már csak mintegy 8.000 hold vár bevetésre.

/folyt.köv./
16.53/-n

-32-

/bb 67. három megye.....1.folyt./vm

október 25-ig ezzel már végezni tudnak. a déldunántuli somogy megyében szombaton újabb 20 termelőségvetészet tette le a nagy munka gondját, s ezzel 70 fölé emelkedett azoknak a somogyi közös gazdaságoknak a száma, amelyek már végeztek a vetéssel. a kenyérgabonával, az őszi árpával és a takarmánykeveréssel együtt mintegy 150.000 hold vetést végeztek el, s ebből körülbelül 80.000 holdon már zöldell is a gabona. a vetéssel végzett közös gazdaságok az elmaradónak adják kölcsön a gépeiket. tolna megyében még viszonylag sok a tennivaló. itt még a tervezett terület 15 százaléka vetetlen. a járások közül egyedül a dombovári fejezte be ezideig a vetést. békés megyében, az országnak ezen a fontos gabonatermő vidékén, az elmúlt hetekben még meglehetősen lassu volt a munka üteme. főképpen a vontatott betakarítás hátráltatta a vetést. az elmúlt heti eredmények viszont már biztatók. egy hét alatt kerekben 50.000 hold búzát vetettek el békés megyében, s ezzel 150.000 holdra emelték a megyében a búzával bevetett területet. 50 termelőségvetészetben már pontot is tettek a nagy munka után. az ország középső részén, bács megyében, a kenyérgabona 82 százaléka vetették meg csak el. a kálcsai járás még ehhez viszonyítva is elmaradt. kíségetésül szántótraktorokat és vetőgépeket csoportosítottak át a környező gépparkokról. vasárnaptól itt is megduplázott erővel dolgoznak az elmaradás pótlásáért.

vasárnap egyébként szinte az ország egész területén nagy üzem lesz a földeken./mti/

bb 68. kádár jános fogadta új pekingi nagykövetségünket

gk vm sr

1963. október 19.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta halász józsefet, a magyar népköztársaság új pekingi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetségét, aki a közeljövőben utazik állomás-helyére./mti/

17.03/-n

-33-

bb 69. országos dalostalálkozó szombathelyen

vid gk vm sr

1963. október 19.

szombaton országos dalostalálkozó kezdődött szombathelyen, a városban 1938-ban lezajlott országos munkás kórusfesztivál 25 éves jubileuma alkalmából. a találkozón 69 együttes vesz részt az ország minden részéről. köztük tíz olyan, amelyik 25 évvel ezelőtt is szerepelt. különvonaton, autóbuszokon s a menetrend szerint közlekedő vonatokon mintegy 2600 vendég érkezett az ünnepi díszbe öltözött vasi székhelyre. az éhen gyula téren ünnepélyesen fogadták a dalosokat, s a velük érkezett hozzátartozókat, barátokat.

este 6 órakor a berzsenyi daniel térről fáklyásmenetben vonult a 2600 vendég és a mintegy 600 vasi kórustag a megyei művelődési és sportház elé, ahol gyurácz jános, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte őket. ezután a 3200 dalos együtt elénekelt a kodály-berzsenyi: a magyarokhoz című kantátáját vásárhelyi zoltán kossuth-díjas karnagy vezetésével. a hatalmas kórus messze-zengő hangját a város távolabbi részein is lehetett hallani. ezt követően a művelődési és sportházban lénárt lajos, a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ünnepélyesen megnyitotta az országos dalostalálkozót, majd diszhangverseny kezdődött. a kórusok nyolc-tizesével csoportokat alkottak, s közösen adtak elő kórusműveket. műsorukon többek között kodály kállai kettőse, több bartók-és bárdos-mű, valamint külföldi szerzők alkotása szerepelt. az énekkarok nagy sikert arattak a szombathelyi közönség előtt.

a művelődési és sportházban kiállítás nyílt vas megye zenéi életéről. itt egyebek között látni az 1938-as országos munkás kórustalálkozó több tárgyi emlékét.

a negyed századdal ezelőtti találkozóról kiadvány jelent meg. kéziratos visszaemlékezésekből, a szombathelyi mémosz dalkar levelezési anyagából és a vas megyei állami levéltárban levő dokumentumok alapján dr. horváth ferenc, a levéltár vezetője állította össze.

vasárnap délelőtt a kórusok szakmai bemutatókon vesznek részt, szombathelyen négy helyen, valamint sárvárott, cellaömlőkön, körmen-
den és csepregen./mti/

- . -

bb . 70. meghalt buday dénes zeneszerző

k ol/gk vm sr

1963. október 19.

buday dénes zeneszerző szombaton 73 éves korában elhunyt. a neves zeneszerző temetéséről később intézkednek./mti/

- . -

17.25/-n

-34-

bb 71. philibert tsiranana,

vm

1963. október 19.

a malgas köztársaság elnöke táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az ország nemzeti ünnepe alkalmával küldött jókívánságait./mti/

- . -

bb 72. a madách-centenárium első emlékűnepségét csesztvén rendezték meg szombaton

vid vm tm

1963. október 19.

jövő év októberében lesz madách imre halálának 100. évfordulója. az egy év múlva tartandó emlékűnepségek előkészületeként gazdag és magas színvonalú irodalmi műsorok, kulturális események lesznek nógrádban. az emlékű első eseményét szombat délután rendezték meg a balassagyarmati járás kis közösségében, csesztvén. a hamarosan ünnepélyes átadásra kerülő új művelődési otthonban madách imre élete és munkássága címen irodalmi ismertető előadás hangzott el./mti/

- . -

17.40/-n

-35-

Me

Me

bb 73. elítélték a pusztaszeri közlekedési szerencsétlenség vádlottait

vid/tm/m/cz

1963. október 19.

a csongrád megyei bíróság büntető tanácsa négynapos tárgyalás után szombaton délután hirdetett ítéletet a májusi pusztaszeri közlekedési tömegszerencsétlenség két vádlottja, hajdu miklós szolnoki gépkocsivezető és dr. szilvási lászló makói szik- orvos ügyében.

ez év május 23-án a mezőhegyesi állami gazdaság legjobb dolgozóit budapestre szállító autóbusz pusztaszer határában összeütöközött a hajdu miklós vezette 10 tonnás pótkocsis tehergépkocsival, ennek következtében négyen meghaltak, 12-en súlyosan, 29-en pedig könnyebben megsérültek.

a balesetet hajdu miklós gondatlansága okozta. a bíróság bírónak mondta ki foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés és a társadalmi tulajdon gondatlan károsítása büntetésében. ezért ötévi szabadságvesztésre ítélte, valamint 3 évre eltiltotta a gépjárművezetéstől és a közúti közlekedés gyakorlásától.

dr. szilvási lászló orvos nem sokkal a tömegszerencsétlenség bekövetkezése után gépkocsiján a helyszínen járt, de nem mondta meg, hogy orvos, és nem ajánlotta fel a segítségnyújtást. a bíróság 8 hónapi szabadságvesztéssel sújtotta, ennek végrehajtását 3 évi próbaidőre feltételelesen felfüggesztette. /mti/

18.10/-n

-36-

me

bb 74. hazaérkezett barcs sándor, az argentin köztársasági elnök beiktatásán résztvevő küldöttség vezetője

t ms/tm/m/sr

1963. október 19.

barcs sándor, a népköztársaság elnöki tanácsának tagja, dr. arturo illiának, az argentin köztársaság elnökének beiktatási ünnepségein résztvevő magyar küldöttség vezetője szombaton hazaérkezett budapestre. fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szobek andrás, az elnöki tanács tagja, szarka károly, külügyminiszterhelyettes és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője. jelen volt a fogadtatáson dr. juan bautista vilarullo, az argentin köztársaság budapesti követségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

bb 75. megkezdődtek a budapesti csehszlovák napok

t áe/tm vm zs

1963. október 19.

a csehszlovák kultúra és a fővárosi tanács népművelési osztálya „budapesti csehszlovák napok”, címmel többnapos kulturális programot rendez. a csehszlovák napok eseménysorozata szombaton délután kezdődött meg az angyalföldi józsef attila művelődési házban, ahol kiállítást nyitottak meg a csehszlovákia mai életét bemutató dokumentumokból. a kiállítás megnyitóján résztvevő sarkos istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, frantisek budsky, a prágai városi tanács vb tagja, miroslav machacek, a julius fucik kulturpark igazgatója. dr. jóó kálmán, a csehszlovák kultúra tájékoztatási osztályának vezetője mondott beszédet, majd kerek gábor, a fővárosi tanács népművelési osztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást. ezt követően a prágai julius fucik kulturpark eszt-rádegyüttese adott művészi műsort, amelyben fellépett kamil lochman tánczenekara. vasárnap és hétfőn a kőbányai pataki istván művelődési házban, illetve a rákoskeresztúri dózsa györgy művelődési házban ismétlik meg műsorukat a csehszlovák művészek. vasárnap este az irodalmi színpadon is ünnepi műsort rendeznek, amelyben franz káfkáról emlékeznek meg. /mti/

19.45/-n

-37-

me

bb 76. százéves pécsi asszonyt köszöntöttek

vid/tm/m/cz

1963. október 19.

pécsett a 3. kerületi tanács és a társadalmi szervek képviselői szombaton délután 100 szál gyertyával díszített tortával, virágokkal, az uttörők versekkel és dalokkal köszöntötték a 100 éves horváth máriát, aki 1863 október 20-án született a Tolna megyei kakasdon. a szellemileg teljesen friss, jókedélyű ünnepelt elmondotta felköszöntőinek, hogy egészsége most is jó, étvágya kifogástalan, csak a konzerveket nem szereti, mert élete javarészt a főzőkanál mellett töltötte, maga írta receptjeinek jórészét. a sütés-főzésnél ő még latban és unciában gondolkodott, jelenleg is őrzi, használja a mai szemnek furcsa mérlegét. beteg sohasem volt, egy évvel ezelőtt még gyalog járt ki a temetőbe, gondozta az elhalt rokonok sírjait. csak a látása romlik, hályog húzódik a szemére. ezért kerüli a televíziót és a kedvelt könyvek olvasásáról is kénytelen lemondani. a nagyvilág eseményei iránt azonban változatlanul érdeklődik és ezért napirenden van a felolvasás, a „családi sajtótájékoztató”, melyet rokonai - kiknél szép, nyugodt öregségre talált - rendeznek számára. hozzátartozói ehhez még hozzteszik, hogy a 100 éves mariska néni kezűgyessége ma is párját ritkítja: a családon belül senki sem tudja olyan vékonyra szelni a metéltésztát, káposztát, mint ő.

a magas életkor megérésében egyébként pécssett a nők vezetnek. horváth máriával együtt a városban jelenleg három 100. életévét túlhaladott nő él, míg férfi egy sem. /mti/

bb 79. két bemutató békés megyében

vid/tm/m/cz

1963. október 19.

a békés megyei jókai színház társulata szombat este két bemutató előadást tartott sarkadon miszlay istván rendezésében. dunai ferenc: a nadrág című vígjátékát, huszka jeno: lili bárónő című operettjét adták elő. az operettet máté lajos rendezte. /mti/

19.54/-n

-38-

bb 80. időjárásjelentés

tm vm

1963. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti október 19-én, szombaton 19 órakor:

kirándulásra alkalmas idő

várható időjárás vasárnap estig: csendes, párás idő, eső nélkül. többhelyen köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 13-16 fok között, a ködös területeken 13 fok alatt. /mti/

bb 77. a 40 éves nyiregyházi munkáskórus jubileumi hangversenye

vid gk vm fm

1963. október 19.

a nyiregyházi munkáskórus szombaton ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját. az énekkar 1923-ban asztalosokból, kőművesekből, cipészekből, nyomdászokból alakult. az alapítók közül ma is sokan tagjai a kórusnak. a jelenlegi karnagy, krecsák lászló, 38 éve irányítja az énekkart.

a jubileum alkalmából szombaton nyiregyházán, a szakszervezeti művelődési ház előcsarnokában a munkásmozgalom nyiregyházi mártírjainak tiszteletére emléktáblát lepleztek le. este a mórlicz zsigmond színházban diszhangversenyt rendeztek. /mti/

bb 78. fogadás a magyar-szovjet barátság házában

t ms/tm vm sr

1963. október 19.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége szombaton este a barátság házában fogadást adott a szovjet-magyar baráti társaság hazánkban tartózkodó küldöttsége: a.g. szozikin, az ivanovoi területi pártbizottság másodtitkára, d.p. szmirnova, a sz. u. legfelsőbb tanácsa elnökségének tagja és p.k. alekszandrov, a moszkvai szövetkikészítő kombinát igazgatója tiszteletére. a szivélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson jelen volt rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke, kristóf istván, az mszbt főtitkára és az országos elnökség számos tagja, valamint a társadalmi élet több ismert személyisége. ott volt n.r. seleh, a budapesti szovjet nagykövetség követ-tanácsosa. /mti/

20.00/-n

-39-

bb 81. a budapesti nemzetközi zenei verseny hírei

t/ol/gk/m/sr

1963. október 19.

Szombaton este folytatták a nemzetközi gordonkaverseny döntőt a zeneakadémián: ezúttal már a budapesti mív-szimfonikusok zenekara kísérte a versenyzőket, elsőnek marisz villerus szovjet gordonkaművész lépett a dobogóra dvorzsák gordonkaversenyét adta elő, a zenekart lukács ervin vezényelte. frankmária schumann gordonkaversenyét játszotta, a műsorszám karmestere lukács miklós volt. tamara boriszovna gabarasvili műsorán is a dvorzsák-gordonkaverseny szerepelt, a zenekart lukács ervin vezényelte.

x x x

a magyar sajtó házában a zenei versenyeken díjnyertes messiereur - kozderkova, valamint a gelfat - cserkasov szonátakettős és a bolgár vonósnégyes adott műsort. /mti/

-.-.

Je

20.34/-n

-40-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 20.

bb. 1. nyolcvan perccel „közelebb”, kerül a mecsek a balatonhoz

vid te/gy/ki

1963. október 20.

a pécsi vasutigazgatóság területén az idén a legforgalmasabb vonalakon hézagmentes síneket fektetnek le. a dombóvári állomás előtt elég magas emelkedővel kell megbirkózni a mozdonyoknak és a teherszállításnál sokszor pótmozdony segítségével is szükség van. itt a domb megkerülésével vezetik a vasútvonalat, ezzel egy mozdony felszabadul az állomáson és kaposvár felé a mindig zsúfolt dombóvári állomás érintése nélkül közlekedhetnek a vonatok. ez az építkezés „közelebb”, hozza a balatonhoz a mecsek vidékét. eddig négy órai utazás kellett pécsről a magyar tengerig, jövőre pedig már 60-80 perccel hamarabb érnek célhoz a balatoni nyaralók, vikendezők. az idén csaknem száz vasuti hidat újítanak fel a pécsi vasutigazgatóság területén. /mti/

-.-

bb. 2. szabadegyetem kezdődik az agrárszakemberek részére szombathelyen

vid i/gy/ká

1963. október 20.

a tit vas megyei szervezete, a medosz, a hazafias népfőnt és az agrártudományi egyesület az idén is megrendezi az agrárszakemberek szabadegyetemét szombathelyen. a tavalyi kedvező tapasztalatok alapján hat előadást tartanak a termelőségfejlesztési, állami gazdasági, gépállomási, tanácsi mezőgazdasági szakemberek részére. többek között vas megye mezőgazdaságának távlati terveiről, a tsz-ek üzemszervezési és gépbeszerzési problémáiról, a hussertés-tenyésztés lehetőségeiről, vas megye növénytermesztésének szakosításáról hangzanak az előadások. a szabadegyetem első előadására október 26-án kerül sor. /mti/

-.-

- 1 -

Mmo